

[Statsministeren]

har med USA og med Canada – og det manglede også bare andet.

Jeg tror, at Europa måske for længe ikke har forstået, at Rusland med rette opfatter sig selv som et stort, betydningsfuldt land i verdenssamfundet, både hvad angår økonomi, befolkning og kraft – inklusive atomkraft. Derfor er det rimeligt og utrolig nødvendigt, at vi netop nu har besluttet i fællesskab at bygge en politisk kontaktdialog op på Det Europæiske Råds niveau med tiltagelse af Ruslands præsident, når vi forhåbentlig får udmøntet dette tilbud til Rusland i praksis. Jeg håber, Rusland vil tage imod det og forstå den politiske hensigt med det.

En særlig gevinst for Danmark var det, at de baltiske lande blev tilbudt en frihandelsaftale med EF inden for en overskuelig fremtid, og samtidig har EF også opstillet egentlige associeringsaftaler for disse lande som målsætning.

Det betyder konkret, at vi kommer ud af den lidt absurde risiko, der var for, at Norge, Sverige og Finland måtte se deres frihandelsaftaler nedtrappet som led i deres optagelsesforhandlinger. Det problem er nu løst. Det er vigtigt, at det blev løst. Nu er den side af sagen også på plads.

Så meget på den positive side.

Men på ét afgørende punkt har det danske formandskab dog ikke haft meget at glæde sig over. Jeg sigter naturligvis til situationen i det tidligere Jugoslavien. Her står vi alle i det internationale samfund som tabere med en stigende følelse af afmagt og frustration. Det danske formandskab har aktivt bakket Owens og Stoltenbergs fredsbestræbelser op. Vi har presset på med hensyn til en effektiv gennemførelse af sanktionerne, og hertil kommer jo, som alle ved, at Danmark målt pr. indbygger yder det største bidrag til FN-styrken i det tidligere Jugoslavien. Også danske EF-observatører yder et værdifuldt bidrag til at forhindre konflikten i at spredes.

Der er grund til atter at udtrykke sorg over de danske chauffører, der blev dræbt, mens de var i færd med at redde andres liv.

Ingen kan med rette kritisere Danmark for at gøre for lidt i forhold til konflikten i det tidligere Jugoslavien. Både i håndteringen af formandskabet og i vores nationale indsats har vi været lydhøre over for enhver mulighed og samtidig rigeligt båret vores del af byrderne. Vi

har også tilkendegivet, at vi er rede til at overveje en yderligere indsats.

Når man tager den dystre baggrund i betragtning, var det trods alt et fremskridt, at EF kunne vedtage en erklæring om Bosnien-Hercegovina. Vi ved jo godt, at lande i Europa ser forskelligt på konflikten og på tragedien. Det er fremgået højt og tydeligt af pressen, men intet er nemmere end at nøjes med at konstatere uenighed. Det, der er sværest, er at prøve at få etableret enighed om en vis handlekraft og enighed om fastholdelse af grundlæggende principper. Her gjorde vi det faktisk klart, at EF holder fast i sine principper for en løsning på konflikten. Samtidig besluttede man at svare positivt på FN's opfordring til at gennemføre beslutningen om at oprette »sikre områder« for den muslimske befolkning. EF-landene blev opfordret til at yde et bidrag i form af tropper og penge.

Mens forhandlingerne pågår i Genève i disse dage mellem parterne i borgerkrigen, står den ulykkelige befolkning i det tidligere Jugoslavien og verdenssamfundet nu foran et næsten umuligt valg. Skal den blodige krig på ærens og retfærdighedens slagmark fortsætte med uoverskuelige blodsudgydelser og drab på såvel soldater som kvinder, børn og gamle, eller skal kræfterne samles om en fred uden særlig megen ære og uden retfærdighed, men trods alt med standsning af blodsudgydelserne og de meningsløse ofre for hundredtusindvis af uskyldige mennesker og på ordentlige principper, der sikrer minoriteterne i den dramatisk forværrede situation, vi nu er i?

Som situationen ser ud i dag, er man på vej til det sidste. Også i denne smertelige fase af den ulykkelige borgerkrig må Europa og vi i det mindste kende vort ansvar. Regeringen er indstillet på, at Danmark skal vedstå sit medansvar – også i den fase, som nu forestår. Hvordan det skal ske, må afhænge af en række forhold, som først må afklares. Når det er sket, forbeholder regeringen sig at søge den nødvendige hjemmel tilvejebragt i form af et forslag til folketingsbeslutning.

Det følger af situationen i det tidligere Jugoslavien, at det kan blive nødvendigt at indkalde Folketinget engang i sommerferien for at behandle denne sag, men jeg tror, enhver forstår, at den hast, hvormed begivenhederne udvikler sig i Genève, i det tidligere Jugoslavien, i